

«Bartekaritzaz na izan da»

Radio Pamplona-Cadena Ser irratan hain
hitz egin nahi zutenei. Irratiak bitartekaritza
entzuleen hurbileko informazioa ematen ere.

ahal izan dudana egin dut. Solaskide euskalduna izan badut, elkarrizketa ele bitan egin dut, hamar galderetatik bizpahiru besterik ez baziren ere. Nik uste dut jendeak hori jasotzen zuela. Hizkuntzaren jasotzea atsegina egitea da nire helburuetako bat.

■ Euskararik gabe gelditzen da Radio Pamplonan?

Orain ez da deus gelditzen. Joan nintzenean, esan nien uste nuela etorkizunak euskaraz hitz egingo zuela eta irrati horretan gai hori kontuan hartu behar zela. Baina ez bakarrik etorkizunarengatik, baita iraganarengatik ere. Ramon osaba, Ramon Urrizal-

ki, Betelukoa zen eta euskarazko irratsaioak egiten zituen. Ni haurra nintzelarik, entzuten nituen. Beraz, orain zerbait euskaraz egitea jarraipena besterik ez litzateke.

■ Irratiko zein pertsona aipatuko zenituzke?

Batzuk aipatzea eta besteak ahaztea ez da zilegi. Ni ailegatu nintzenean, Ramon osaba bere azken egunetan zen. Gero Don Goyo etorri zen, beste monumentu bat, aparta, oso bertakoa, egunerokotasunaren edozein gauzarekin salda egin dezakeena. Baina nire lankide minak Valen Esparza eta Pili Martinez izan dira. 80ko urteetan asko eman zuten irrati irekia izan zedin, parte-hartza-

lea, zerbitzu publikokoa. Bitartekaritza irrati da hori: ahotsa eman entzuten ez zaionari, herritarren ekimenak jaso eta erantzuna eman dezakeenari helarazi. Jendearen elkarren arteko ulertzea gauzatu behar dugu. Hori izan da nire kezka nagusia, irratiaren bitartekaritza lana.

■ Zer-nolako irrati egitea duzu gustuko?

Azaltzen ari zarena ikusarazi behar duzu mila baliabiderekin, ongi idatzitako hitz batekin, ongi zainduriko soinu girotzearekin, musika ezin hobeki aukeratuz, jendeari ahotsa emanez, soinuak jasoz.

■ Irrati lokalaren gainbehera izan da zure kezketako bat.

Erkidegoen Espainia egiten ari zen bitartean, zentralismoen irratiak jaio zen. Izugarria iruditu zait irrati lokal publikorik ez izatea. Orain politikoezko telebista kanal bati bu-

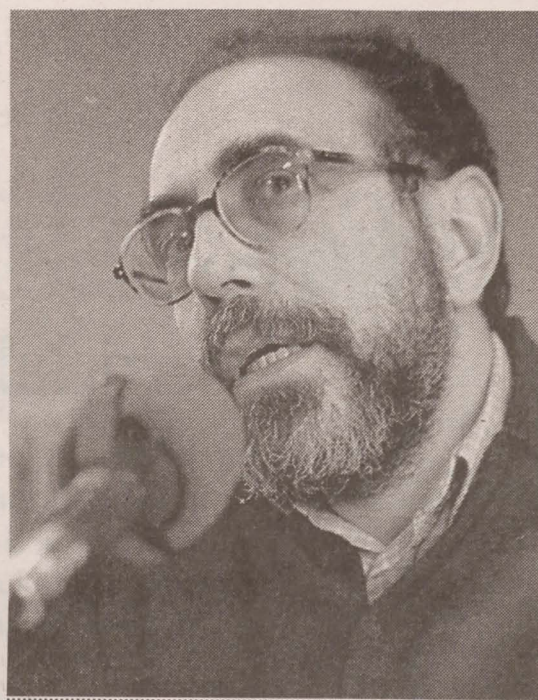
Irratigizona eta ibiltaria

JAVIER PAGOLA LORENTE MANILAN JAIO zen, 1946 urtean. Gurasoak Lizarrerrikoak zituen. Ezkonduta dago eta bi seme-alaba ditu, 24 eta 21 urtekoak. 1969an sartu zen Radio Requeten, gerora Radio Pamplona-Cadena Ser izanzen zena, eta duela guti arte izan da hor.

Pagolak sentimendu erlijioso sakona du, eta oinarritzko kristau taldeetan izan da aspalditik. «Munduan estalperik gabe ibiltzea zaila da», dio. «Baina ni ez naiz beste munduan pentsatzen ari. Erronka hemen dago. Niri hobea izaten laguntzen dit, behar zaituen jendearen ondoan egoten alegia».

Hiru liburu idatzi ditu: *Llegar a viejo*, *Quesos de Navarra* eta *Navarra por mil caminos*. Lehenengoa, irratiarendako egin zuen ikerketa baten emaitza da; bigarrena, Nafarroako Gobernuak eskatu zion, gazten sektoreari bultzada emateko; eta hirugarrena, bere bizitza eta lanaren ondorio da. Mikel Bujandak dio, apika, Pagola dela Nafarroa hobekien ezagutzen duten pertsonetarikoa bat. «Hala bada, nire lanarengatik da, baita ibiltzea hagitz gustatzen zaidalako ere», dio Pagolak. Goitik behera zeharkatu du Pagolak Nafarroa *Navarra geografía humana* izeneko irratsaioarekin, «errealitatearen ezagupena tokian bertan eginez». «Nik atsegin dut jendearekin hitz egitea, informazioa biltzea, paisajea modu aktiboan begiztatzea», erran du.

Nafarren inguruko topikoak egia direla uste du, «baina errebisatu behar dira, hala ere». Izan ere, gauza batek sutan jartzen du: ajoarrieroaren lurraldean McDonald's jate-txe bat jarri izanak.

Pagolak ez du erabat utzi irratiak. Larunbatero tartetxo bat uzten diote, eta ez du baztertzen lankidetzaren inguruko irratsaio bat egitea.

UXUE MONTERO

«Irrati ezberdina egin behar da, gidoia duen irratiak. Kontatzen dena ikusarazi behar da mila baliabiderekin, ongi idatzitako hitz batekin, ongi zainduriko soinu girotzearekin, musika ezin hobeki aukeratuz, jendeari ahotsa emanez, soinuak jasoz»

ruz hitz egiten dute. Baina zerbitzu publikoaren ikuspegitik, irrati operatiboagoa da, hurbilagoa, kritikoagoa, aberasgarriagoa eta hezitzaileagoa. Eta askoz ere merkeagoa.

■ Etorkizuna ikusten diozu irratiari?

Bai, noski. Berehalakotasunak eta kalitateak etorkizun bikaina ematen diote. Goizean irrati entzuten duen jende guziak berriak jakin nahi ditu, baina, batez ere, zein eguraldia dagoen eta errepidean oztoporik ote dagoen. Izan ditudan esperientzia politenak elurteenak dira. Herritarren bizimodua trabatzen zuen elurte handia zegoenean, herri anitzendako, irratiak zen errealitatearekin lotura bakarra. Irratiak ez du inoiz galduko zerbitzu izaera eta berehalakotasuna.

■ Irratia behin betiko utzi duzu?

Urtarrilaren 21a izan zen nire azken eguna. Baina itzul naiteke, ateak oso irekita utzi nituen. Esperientzia berri bat egitera joan naiz. Medicus Mundin jarraituko dut egiten irrati egiten ari nintzena: informazioa eta komunikazioa. Baina irratiak ez dut erabat utzi. Larunbatero ibilaldi bat kontatzen dut. Eta ez dut baztertzen lankidetzaren inguruan pixka bat gehiago dakidanean irrati itzultzea eta horren inguruko saioa egitea, Hegoa irrati ekartzeko, ahotsa emateko.

→ Asier Azpilikueta